

## Nr 36

*Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner angående viss reformering av avskrivningsreglerna i fråga om byggnad, som ingår i rörelse.*

(2:a avd.)

Till bevillningsutskottet har hänvisats följande inom riksdagen väckta, av utskottet till behandling i ett sammanhang upptagna motioner, nämligen

A) de likalydande motionerna I:14 av herr *Svärd* och II:22 av herr *Darlin m. fl.*, vari hemstälts, »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en skyndsam utredning i syfte att så ändra beskattningsreglerna i fråga om värdeminskingsavdrag å byggnader, som ingår i rörelse, att större värdeminskingsavdrag får göras under de första åren efter byggnadens uppförande»;

B) de likalydande motionerna I:32 av herr *Lundström m. fl.* och II:41 av herr *Ohlin m. fl.*, vari bl. a. hemstälts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning i syfte att anpassa beskattningsreglerna i fråga om värdeminskingsavdrag å byggnader, som ingår i rörelse, så att större värdeminskingsavdrag kan göras under de första åren efter uppförandet»; ävensom

C) de likalydande motionerna I:120 av herr *Mattsson* och II:142 av herr *Wahrendorff*, vari hemstälts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning av frågan om en sådan anpassning av värdeminskingsavdragen för byggnad som ingår i rörelse att förhållandevis större avdrag medgives de första åren sedan byggnaden blivit uppförd».

Såvitt avser de likalydande motionerna I: 32 och II: 41 har utskottet i detta betänkande endast upptagit det yrkande, som ovan återgivits. I övrigt har dessa motioner behandlats i utskottets betänkande nr 37.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framförda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna II:22, II:41 och II:142.

Avdrag för kostnaden för anskaffning av byggnad, som är avsedd att användas i ägarens rörelse, får i princip åtnjutas endast i form av årliga värdeminskingsavdrag. Bestämmelserna härom återfinns i punkt 7 av anvis-

ningarna till 29 § kommunalskattelagen. I vissa särskilda fall får emellertid byggnadskostnaden i sin helhet avdragas under det år, då utgiften för byggnadens uppförande ägt rum, nämligen i sådana fall då fråga är om rent tillfälliga byggnader, avsedda att användas endast ett fåtal år.

Värdeminskingsavdraget beräknas till viss procent av byggnadens värde. I princip bör det verkliga anskaffningsvärdet läggas till grund för beräkningen. Då svårigheter i många fall föreligger att styrka den faktiska anskaffningskostnaden för byggnad har i praxis godtagits en avskrivning på taxeringsvärdet (byggnadsvärdet) under beskattningsåret. Understundom torde även andra värden kunna komma till användning, beroende på utredningen i det särskilda fallet, såsom bokförda värdet, brandförsäkringsvärdet eller ett särskilt efter värdering beräknat värde.

I fråga om fabriker och andra för industriell verksamhet avsedda byggnader får emellertid som underlag för beräkning av värdeminskingsavdraget inte alltid användas hela byggnadsvärdet. Från detta värde måste nämligen i förekommande fall avdragas värdet å sådana maskiner, som vid fastighetstaxeringen åsatts särskilt maskinvärde eller, om fastighetstaxering ännu inte ägt rum, vid sådan taxering kommer att åsättas särskilt maskinvärde. Värdet av i byggnad ingående maskiner som åsatts särskilt maskinvärde får nämligen avskrivas enligt reglerna för räknenskapsenlig eller planenlig avskrivning å inventarier beroende på om den skattskyldige är berättigad till räknenskapsenlig avskrivning beträffande dylika tillgångar eller inte. I fråga om avdrag för värdeminskning å övriga inventarier, vilkas värde vid fastighetstaxeringen visserligen inräknats i byggnadsvärdet men inte åsatts särskilt maskinvärde, gäller däremot de för värdeminskning av byggnad fastställda bestämmelserna. Detta innebär emellertid inte att sådana inventarier måste avskrivas efter samma låga procentsats som byggnaden i övrigt. I praxis har högre avdrag medgivits för hissar, värmepannor, varmvattencisterner m. m.

Storleken av procentsatserna för beräkningen av värdeminskingsavdraget har i praxis gjorts beroende av den förebragta utredningen om byggnadernas livslängd. Utan närmare utredning torde avdrag för värdeminskning å fabriksbyggnader merendels medgivnas med 2—3 procent å anskaffningsvärdet. Efter utredning, som visar att byggnaden är underkastad särskilt stor slitning, kan högre avdrag få åtnjutas. Sålunda har exempelvis avdrag för värdeminskning av cellulosafabrik av sten medgivits med 4 procent å anskaffningsvärdet.

Vid försäljning av byggnad, som är avsedd för stadigvarande bruk i rörelse, hänföres köpeskillingen för byggnaden inte till intäkt av rörelse — inte ens till den del som motsvaras av vid taxeringen tidigare åtnjutna avdrag för värdeminskning. Intäkten blir hänförlig till förvärvskällan inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet. Om influtet belopp blir skattepliktigt eller

inte bedömes sålunda enligt reglerna för realisationsvinstbeskattning vid försäljning av fast egendom.

Frågan om ändrade bestämmelser rörande avskrivning å byggnad i rörelse behandlades av företagsbeskattningskommittén i dess betänkande med förslag till ändrad företagsbeskattning (SOU 1954:19). Det spörsmål, till vilket kommittén närmast hade att taga ställning, var om den gällande lagstiftningen kunde anses medge tillräckliga avdrag för värdeminskningen.

I fråga om byggnader var det enligt kommitténs uppfattning med hänsyn till att det i regel gällde mycket stora och långvariga investeringar motiverat, att kostnaden fördelades över en betydligt längre period än när det gällde maskiner och inventarier. Någon form av bunden avskrivning måste med hänsyn härtill komma till användning. Annan mening härom hade inte heller yppats inom kommittén. Det spörsmål som diskuterats hänförde sig väsentligen till frågan huruvida avskrivningen skulle beräknas på annat värde än anskaffningskostnaden och om i praxis använda procenttal för avskrivningens beräkning kunde anses tillfyllest.

Sedan kommittén på anförda skäl avvisat tanken att avskrivningen skulle få beräknas på återanskaffningsvärdet, berörde kommittén frågan om de procentsatser efter vilka avskrivningarna borde beräknas. Det kunde därvid uppmärksammas att en högre avskrivningsprocent i sin mån kunde anses innefatta ett efterkommande av önskemålet om visst hänsynstagande till ökade återanskaffningskostnader. I överensstämmelse med de överväganden, som gjordes då den fria avskrivningsrätten infördes, fann kommittén att även vid en uppmjukning av avskrivningsreglerna i form av höjda procentsatser inkomstbegreppet måste utvidgas till att omfatta åtminstone de vid avyttring återbekomna tidigare åtnjutna värdeminskningssavdragen. Mycket starka skäl talade mot en sådan utvidgning av inkomstbegreppet, som avvisades bl. a. med hänvisning till de svårlösta spörsmål, som var förenade med en lagstiftning av sådan innebörd.

Även om det skulle vara möjligt att lösa frågan om utvidgning av inkomstbegreppet, måste likväl en verklig uppmjukning av avskrivningsreglerna för byggnader i form av väsentligt högre procenttal för avskrivningens beräkning föranleda invändningar ur konjunkturpolitisk synpunkt. Det kunde anmärkas att enligt den offentliga statistiken det år 1952 taxerade byggnadsvärdet för svenska aktiebolag tillhöriga fastigheter utgjorde ca 9 miljarder kronor. Någon motsvarande uppgift beträffande ekonomiska föreningar fanns ej. Om man bortsåg från att avskrivningen ofta i stället grundades på den i många fall högre anskaffningskostnaden och om man räknade med en årlig avskrivning med 2 procent erhöles ett sammanlagt värdeminskningssavdrag av ca 180 miljoner kronor. Om man tänkte sig ett stadgande av innebörd att värdeminskningssavdraget skulle få beräknas efter ett dubbelt så högt procenttal skulle följaktligen avskrivningsbeloppen öka med

likaledes ca 180 miljoner kronor. Vål skulle en friare avskrivning å byggnader än för närvarande möjligen inte i och för sig stimulera till ökade investeringar just i byggnader under högkonjunktur, men de genom ökade avskrivningar i företagen kvarhållna vinstmedlen, som med hänsyn till de stora värden, det var fråga om, uppenbarligen blev mycket betydande, skulle stå till företagens fria disposition för andra investeringar. Följaktligen talade även de särskilda konjunkturpolitiska synpunkter, som kommittén hade att iakttaga, för ett bibehållande av nu gällande grunder för värdeminskingsavdrag å byggnader.

Vid bedömningen av frågan om avskrivning å byggnader torde därjämte böra beaktas, att den av kommittén föreslagna lagstiftningen om investeringsfonder skulle komma att utgöra ett betydelsefullt komplement till avskrivningsreglerna främst när det gällde byggnader. Företagen kunde genom att utnyttja investeringsfonderna göra omedelbara avskrivningar på byggnader till betydande belopp.

Ytterligare anförde företagsbeskattningskommittén följande.

I valet mellan en uppmjukning av avskrivningsreglerna för byggnader och en ökad stimulans till avsättningar till investeringsfonder är det senare självfallet att föredraga ur konjunkturpolitisk synpunkt. Då investeringsfonderna delvis utgör ett komplement till avskrivningsreglerna, bör uppmärksammas att en mera väsentlig uppmjukning av de för byggnader gällande avskrivningsreglerna måste antagas minska företagets intresse för avsättning till investeringsfonder. Investeringsfonderna i deras tilltänkta utformning har av kommittén bedömts såsom varande det inom beskattningsområdet enda mera verksamma medlet för en stimulans till investeringar i lågkonjunktur. Även från denna synpunkt kan följaktligen invändningar riktas mot en mera väsentlig uppmjukning av avskrivningsreglerna för byggnader.

På anförda skäl kan kommittén inte förorda ändrade grunder för beräkning av värdeminskingsavdrag å byggnad. Emellertid finner kommittén angeläget att i praxis sådana värdeminskingsavdrag medges, som betingas av byggnadernas ekonomiska livslängd. Från näringslivets sida har gång efter annan invänts att så inte alltid är fallet. Vål har av kommittén gjorda förfrågningar hos taxeringsmyndigheterna givit vid handen att utrangeringsavdrag mera sällan yrkas. Denna omständighet kan emellertid sammanhånga antingen med att en i huvudsak uttjänad byggnad inte utrangeras utan i stället säljes till lågt pris, varvid något utrangeringsavdrag merendels ej ifrågakommer, eller — och detta är måhända ett vanligare fall — att möjlighet inte förelegat att förete utredning, som styrker rätt till utrangeringsavdrag.

Kommittén kan inte helt frigöra sig från uppfattningen att — även om praxis under senare år i vissa fall medgivit större avdrag än tidigare — det förhållandet alltjämt föreligger, att vid bestämmandet av värdeminskingsavdragets storlek tillräcklig hänsyn inte tages till att en byggnads ekonomiska livslängd med hänsyn till teknikens snabba utveckling, och produktionens därav betingade omläggning ofta väsentligt understiger den fysiska

livslängden. Kommittén vill med hänsyn härtill förorda att en viss omredigering göres av bestämmelsen i punkt 7 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen, varigenom tydligare markeras den vikt som bör fästas vid den ekonomiska livslängden, när det gäller att fastställa skälig avskrivningsprocent.

Kommitténs förslag i sistnämnda avseende genomfördes vid 1955 års riksdag.

I detta sammanhang kan nämnas, att regeringsrätten i utslag den 8 oktober 1958 (RÅ 1958 ref. 49) med hänsyn till verkstadsbyggnads beräknliga ekonomiska varaktighetstid medgivit avdrag för värdeminskning å densamma med 3 procent av anskaffningsvärdet.

I Danmark och Norge har reglerna om värdeminskningsavdrag å byggnad år 1957 ändrats i en för de skattskyldiga förmånlig riktning. Danmark har sedan länge haft avskrivningsregler för byggnader som medgivit en väsentligt större avskrivning under byggnadens första år än senare, medan de norska reglerna härvidlag tidigare varit i huvudsak överensstämmande med de svenska. 1957 års ändringar innebar att de norska reglerna i viss mån närmade sig det danska systemet vad gäller värdeminskningsavdrag å byggnader. I Danmark markerades ytterligare förskjutningen i värdeminskningsavdragen mot byggnadernas tidigare skede. Följande tablå ger en översiktlig jämförelse av avskrivningsreglerna i fråga om industribyggnader i Danmark och Norge.

*Värdeminskningsavdrag å byggnad vid engångsinvestering*  
*Avskrivningsbelopp på byggnader i procent av anskaffningsvärde*

<i>År</i>	<i>Danmark</i>	<i>Norge</i>
1—4 .....	12,5	3,75
5 .....	2,5	3,75
6—24 .....	2,5	2,50
25—37 .....	0,0	2,50
38 .....	0,0	1,25

De norska reglerna medger dessutom initialavskrivningar vid investeringar över en viss storlek.

I Finland tillåtes avskrivning å fabriksbyggnader av trä med 5 procent och å fabriksbyggnader av sten med 2,5 procent av anskaffningsvärdet. Har fabriksbyggnad tagits i bruk under år 1958 eller senare får avskrivning ske med sammanlagt 30 procent av anskaffningsvärdet under de första fyra åren efter uppförandet.

Yrkanden av samma innebörd som i nu förevarande motioner framställdes jämväl vid 1958 års A-riksdag i de då väckta motionerna I: 255 och II: 323. I sitt av riksdagen godkända betänkande nr 16 framhöll bevillnings-

utskottet bl. a. att den fråga, som upptagits i motionerna, endast utgjorde en del av det komplexa beskattningsregler, som brukar sammanfattas under benämningen företagsbeskattningen. Reglerna om företagsbeskattningen var föremål för en genomgripande omdaning vid 1955 års riksdag, och de regler, som därvid antogs, hade ännu inte börjat tillämpas i full utsträckning. I samband därmed var även frågan om ändrade avskrivningsregler beträffande byggnader föremål för riksdagens uppmärksamhet, och en viss ändring av bestämmelserna vidtogs i avsikt att tydligare markera den vikt som borde fästas vid den ekonomiska livslängden, när det gällde att fastställa skälig avskrivningsprocent. Däremot ansåg riksdagen ytterligare uppmjukningar i bestämmelserna om värdeminskingsavdrag för byggnader inte böra ifrågakomma. Vid 1955 års riksdag infördes vidgade möjligheter för företagen att göra avsättningar till investeringsfonder, vilka avsågs komma att utgöra ett betydelsefullt komplement till avskrivningsreglerna främst när det gäller byggnader. Då 1955 års lagstiftning endast gällt en kort tid och i vissa hänseenden ännu inte trätt i kraft, ställde det sig svårt att få en tillförlitlig bild av dess verkningar. Innan närmare erfarenhet vunnits av 1955 års lagstiftning på detta område, var det likaså svårt att bilda sig en uppfattning om behovet av vidgade avskrivningsmöjligheter å byggnader i rörelse. En ändring av reglerna om värdeminskingsavdrag i den riktning motionärerna åsyftat medförde att de skattskyldiga bereddes möjligheter att uppskjuta beskattningen helt eller delvis åren efter det en nybyggnad vidtagits. Härigenom skulle skapas nya möjligheter till s. k. förtäckt resultatutjämnning. Med hänsyn härtill borde frågan även bedömas ur denna synpunkt. Det var därvid att märka att frågan om införande av rätt till s. k. öppen förlustutjämnning och s. k. öppen resultatutjämnning för det dåvarande var föremål för utredning av 1957 års skatteutredning. Enligt utskottets mening var det sannolikt att frågan om införande av rätt till en snabbare avskrivning av byggnader skulle komma i ett delvis annat läge, om möjligheter infördes till öppen resultatutjämnning. Man borde därför enligt utskottets mening avvakta resultatet av 1957 års skatteutrednings arbete. Utskottet kunde således inte tillstyrka det föreliggande motionsyrkandet.

Jämväl vid 1959 års riksdag väcktes motioner om utredning i syfte att anpassa beskattningsreglerna i fråga om värdeminskingsavdrag å byggnader, som ingår i rörelse, så att större värdeminskingsavdrag får göras under de första åren efter uppförandet. Bevillningsutskottet, som behandlade motionerna i betänkande nr 58, tillstyrkte bifall till desamma. Riksdagen beslöt emellertid i enlighet med yrkande i en vid betänkandet fogad reservation av herr Ericsson i Kinna m. fl., att motionerna icke skulle föranleda någon åtgärd. I nämnda reservation anslöt sig reservanterna helt till de uttalanden som 1958 års bevillningsutskott gjorde i frågan. Därutöver framhölls, att vissa ändringar vidtagits i förordningen om investeringsfonder för konjunk-

turutjämnning, varigenom möjligheterna att taga investeringsfonder i anspråk utvidgats. Således kunde, då det var av synnerlig vikt att viss investering igångsattes, Kungl. Maj:t efter ansökan medge tillstånd till att investeringsfonder fick tagas i anspråk för längre tid än två år och att även framtida fondavsättningar fick användas.

Av innehållet i *de förevarande motionerna* må här återges följande.

I *motionerna* I:14 och II:22 betonas angelägenheten av att få avskrivningsbestämmelser av i princip samma innehåll som i våra grannländer. En högre avskrivning under de allra första åren torde motsvara den verkliga värdeminskningen. Det erinras vidare om att de i fråga om maskiner och inventarier i rörelse gällande avskrivningsbestämmelserna i princip har denna innebörd. För i första hand nyföretagsamheten är det av stor betydelse att så snabbt som möjligt kunna skriva av en väsentlig del av byggnadernas värde för att därigenom kunna skapa kapital till konsolidering och utbyggnad av företaget. De nya företagens möjligheter att konkurrera med redan inarbetade och konsoliderade företag torde många gånger vara beroende på dylika avskrivningar under de första åren.

Motionärerna i *motionerna* I:32 och II:41 framhåller bl. a. att konsolideringsbehovet talar för att avskrivningsreglerna utformas så, att en högre avskrivningsprocent kan tillämpas under de första åren av byggnadens livstid. I en tid då ökade krav uppkommer på det svenska näringslivets konkurrenskraft gentemot utlandet, bör en sådan anpassning av våra beskattningsregler eftersträvas. Det vidgade handelspolitiska samarbetet kommer att kräva ökad konkurrensförmåga av de svenska företagen. I en politik som vill satsa mera på initiativ och ökat välstånd genom gynnsammare villkor för produktionslivet hör de här åsyftade åtgärderna naturligt hemma.

Även i *motionerna* I:120 och II:142 framhålles att med hänsyn till de krav på enskilda företags konkurrensförmåga som det inledda handelssamarbetet ställer måste det vara angeläget att ha avskrivningsregler, som inte ställer svenska företag i en sämre situation än företagen i övriga skandinaviska länder.

### Utskottet

I de förevarande motionerna hemställs om utredning i syfte att få tillstånd en sådan ändring av beskattningsreglerna i fråga om värdeminskning-avdrag å byggnad, som ingår i rörelse, att större avdrag får göras under de första åren efter byggnadens uppförande. Till stöd för yrkandet åberopas att en byggnads värde sjunker snabbare under de första åren efter uppförandet

än senare. Vidare framhåller motionärerna att enligt de regler, som gäller i våra grannländer, större värdeminskningssavdrag medges under en byggnads första år än senare. Med hänsyn till att det planerade ekonomiska samarbetet i Europa kommer att kräva ökad konkurrensförmåga av de svenska företagen finner motionärerna det angeläget, att beskattningsreglerna i största möjliga utsträckning utformas så att de stärker vår konkurrenskraft. Det påpekas vidare att det särskilt för nystartade företag är av stor betydelse att så snabbt som möjligt kunna skriva av en väsentlig del av byggnadens värde för att därigenom skapa kapital till konsolidering och utbyggnad av företaget.

Utskottet kan för sin del ansluta sig till de synpunkter, som motionärerna framfört. Enligt utskottets mening är det av största betydelse, att beskattningsreglerna utformas på ett sådant sätt, att de främjar produktionsutvecklingen och underlättar möjligheterna till en ur olika synpunkter önskvärd konsolidering av företagen. Utan tvekan kommer det förestående ekonomiska samarbetet i Europa att kräva ökad konkurrensförmåga av de svenska företagen. Mot bakgrunden härav är det angeläget, att beskattningsreglerna i största möjliga utsträckning utformas så att de stärker de svenska företagens konkurrenskraft.

Som av den ovan lämnade redogörelsen framgår medges i Danmark full avskrivning under loppet av 24 år och avdragens samlade belopp är starkt förskjutet till de fyra första åren efter byggnadens uppförande, då årlig avskrivning får ske med 12,5 procent av anskaffningsvärdet. De i Norge tillämpade reglerna tillåter avskrivning efter 3,75 procent under de första fem åren men medger dessutom särskilda initialavskrivningar vid investeringar över viss storlek. Det kan vidare nämnas, att i Finland avskrivning tillåtes å fabriksbyggnader av trä med 5 procent och å byggnader av sten med 2,5 procent av anskaffningsvärdet. Fabriksbyggnad, som tagits i bruk år 1958 eller därefter, får dock avskrivas med sammanlagt 30 procent av anskaffningsvärdet under de första fyra åren. De nu nämnda bestämmelserna ger uttryck för den enligt utskottets mening riktiga uppfattningen, att en byggnads värde under de första åren efter uppförandet sjunker avsevärt snabbare än senare. En lineär avskrivningsmetod med enhetlig årlig avskrivningsprocent, vilket tillämpas i Sverige, återspeglar emellertid inte denna faktiska minskning i byggnadens värde. Det är därför av företagsekonomiska skäl motiverat, att de svenska avskrivningsreglerna för byggnad utformas på liknande sätt som i våra nordiska grannländer, där en större initialavskrivning tillåtes under de första åren efter byggnadens uppförande. En vidgad rätt till avskrivning å byggnader skulle dessutom innefatta ett visst efterkommande av önskemålet om hänsynstagande till de starkt ökade återanskaffningskostnaderna. I detta sammanhang torde böra erinras om att frågan om avdrag för värdeminskning av byggnader i inkomstskällan jord-



bruksfastighet för närvarande är föremål för utredning inom skattelags-sakkunniga.

Mot bakgrunden härav finner utskottet skäl föreligga, att en utredning rörande ändrade grunder för beräkning av värdeminskningsavdrag å byggnad i rörelse verkställes. Därvid bör självfallet beaktas, om och i vad mån de nuvarande reglerna om beskattning vid försäljning av fastighet och om utrangeringsavdrag kan behöva ändras. Utskottet hemställer sålunda att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om en skyndsam utredning i syfte att så anpassa beskattningsreglerna i fråga om värdeminskningsavdrag å byggnader, som ingår i rörelse, att större värdeminskningsavdrag får göras under de första åren efter uppförandet.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, med bifall till de likalydande motionerna I: 32 av herr Lundström m. fl. och II: 41 av herr Ohlin m. fl., såvitt motionerna behandlas i förevarande betänkande, de likalydande motionerna I: 14 av herr Svärd och II: 22 av herr Darlin m. fl. ävensom de likalydande motionerna I: 120 av herr Mattsson och II: 142 av herr Wahrendorff, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en skyndsam utredning i syfte att anpassa beskattningsreglerna i fråga om värdeminskningsavdrag å byggnader, som ingår i rörelse, så att större värdeminskningsavdrag får göras under de första åren efter uppförandet.

Stockholm den 29 mars 1960

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

---

*Närvarande:*

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, Spetz, Jansson, fröken Ranmark, herrar Söderquist, Bengtson\*, Oscar Carlsson\* och Gustaf Henry Hansson\*; samt

från andra kammaren: herrar Sundström, Brandt i Aspabruk, Allard, Kärrlander, Magnusson i Borås, Larsson i Luttra\*, Andersson i Essvik, Stenberg, Stiernstedt och Rydén\*.

\* Ej närvarande vid justeringen.

### Reservation

av herrar *John Ericsson, Einar Eriksson, Jansson*, fröken *Ranmark*, herrar *Oscar Carlsson, Sundström, Brandt* i Aspabruk, *Allard, Kärlander* och *Andersson* i Essvik, vilka

dels ansett, att den del av utskottets yttrande, som börjar å s. 8 rad 11 uppifrån med orden »Utskottet kan» och slutar å s. 9 rad 11 uppifrån med orden »efter uppförandet» bort ha följande lydelse:

»Yrkanden av enahanda innebörd som i de nu förevarande motionerna framställdes även vid 1958 års A-riksdag och vid 1959 års riksdag. I sitt av riksdagen godkända betänkande nr 16 ansåg sig 1958 års bevillningsutskott inte kunna tillstyrka bifall till yrkandet om utredning av förevarande fråga. Utskottet framhöll därvid bl. a. att de vid 1955 års riksdag genomförda ändringarna i företagsbeskattningen medfört en uppmjukning av bestämmelserna om värdeminskningssavdrag å byggnader i rörelse, varigenom tydligare markerades den vikt som borde fästas vid byggnadens livslängd. Vidare anförde bevillningsutskottet att samtidigt därmed införts vidgade möjligheter för företagen att göra avsättning till investeringsfonder, vilka utgjorde ett betydelsefullt komplement till avskrivningsreglerna främst när det gällde byggnader. Det var enligt utskottets mening svårt att bilda sig någon uppfattning om behovet av ökade avskrivningsmöjligheter för byggnader i rörelse, innan närmare erfarenheter vunnits av 1955 års lagstiftning rörande företagsbeskattningen. De vid 1959 års riksdag väckta motionerna i ämnet tillstyrktes av bevillningsutskottet i betänkande nr 58. Riksdagen avslög emellertid utskottets förslag och beslöt i enlighet med en vid betänkandet fogad reservation att avslå motionerna. I nämnda reservation hade bl. a. framhållits att under år 1959 vissa ändringar vidtagits i förordningen om investeringsfonder för konjunkturutjämning, varigenom möjligheterna att ta investeringsfonderna i anspråk utvidgats. Sålunda kunde då det var av synnerlig vikt att viss investering igångsattes. Kungl. Maj:t efter ansökan medge tillstånd att investeringsfond fick tagas i anspråk för längre tid än två år och även att framtida fondavsättningar fick användas.

Utskottet kan för sin del ansluta sig till de synpunkter som kommit fram i de nyss återgivna uttalandena. Vad särskilt beträffar motionärernas skäl, att med hänsyn till lagstiftningen i Sveriges grannländer och önskvärdheten av att få avskrivningsregler, som inte ställer svenska företag i en sämre situation än företagen i övriga skandinaviska länder, får utskottet ytterligare tillägga följande. Som motionärerna påpekat är det visserligen riktigt att de svenska reglerna, då det gäller avskrivning på byggnader, inte är fullt ut lika liberala som motsvarande regler i Danmark, Finland och Norge. Emel-

lertid bör å andra sidan tas i beaktande att andra regler rörande företagsbeskattningen är ur företagets synpunkt förmånligare i Sverige än i nu nämnda länder. Man torde därför kunna säga att som helhet betraktat företagen i Sverige inte genom beskattning belastas hårdare än vad fallet är med företag hemmahörande i nu nämnda länder. Utskottet vill också erinra om att den i motionerna ifrågasatta ändringen torde nödvändiggöra att inkomstbegreppet ändras; för närvarande beskattas ersättning som ett företag erhåller för försäljning av byggnad i rörelse endast i den mån så föranledes av reglerna för beskattning av realisationsvinst vid försäljning av fast egendom. I och för sig kan det visserligen ifrågasättas om tillräckliga skäl föreligger att såsom nu är fallet ha olika inkomstbegrepp då det gäller ersättning för försålda maskiner och andra inventarier och ersättning för försåld byggnad i rörelse, men utskottet anser inte att denna fråga bör aktualiseras i förevarande sammanhang.

Av det anförda framgår att utskottet anser att den i motionerna begärda utredningen inte bör komma till stånd.»

*dels ock* ansett att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

1) att de likalydande motionerna I: 14 av herr Svärd och II: 22 av herr Darlin m. fl.,

2) att de likalydande motionerna I: 32 av herr Lundström m. fl. och II: 41 av herr Ohlin m. fl., såvitt motionerna behandlas i förevarande betänkande, samt

3) att de likalydande motionerna I: 120 av herr Mattsson och II: 142 av herr Wahrendorff,

icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.»